

es saig

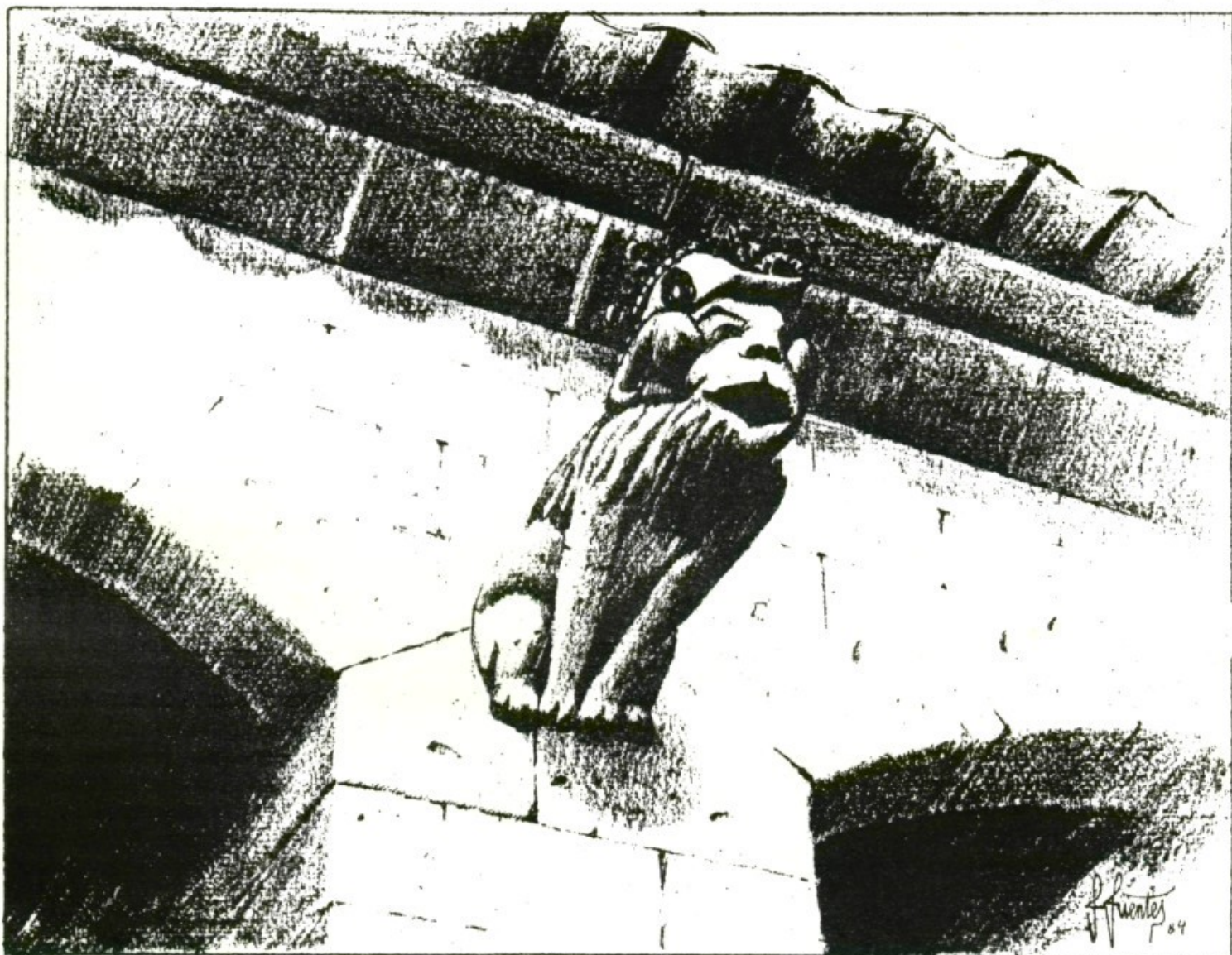
PRENSA
CORTINA

D'ALGaida

nº 49

Gener de 1985

preu: 65 pts

En aquest començament d'any, la nostra postal de felicitació és aquest dibuix d'en Francisco Fuentes d'una gàrgola de la nostra església amb un capell de cossier. En Fuentes exposarà a l'Obra Cultural per les festes de Sant Honorat.

"Un bon any per a tots". Aquest és el desig d'ES SAIG.

¿Realment és massa dur i massa sever ES SAIG en les seves crítiques? Plantejam la qüestió perquè qualcú ens ha fet aquest retret. I pensam que no; perquè, si bé és vera que tenim una guerra declarada contra els fanàtics, els ineptes i els betzols, també ho és que mai no hem induït els nostres lectors -ben al contrari- a l'odi, a la resignació ni a la indiferència. No predicam l'odi perquè sabem que aquest sentiment només desperta més odi. Som contraris a la resignació perquè no acceptam abandonar voluntàriament davant les contrarietats i les injustícies. I som enemics de la indiferència perquè és mortal per als pobles i les persones la manca d'interés i l'apatia. Tolerància, una certa rebel·lia i preocupació per les coses nostres són norma i nord de la nostra conducta.

I procuram posar a la nostra crítica un punt de broma, una espipellada d'ironia a fi que sigui més mengívola. Miram de fer una crítica amb humor. No és culpa nostra si n'hi ha que no tenen sentit de l'humor, que no estan per bromes, que han adoptat com a norma la serietat; no volem dir que les coses no s'hagin de fer amb formalitat, però una serietat excessiva és una mania com qualsevol altra i resulta molt avorrida.

Per part nostra, procuram tenir sentit de l'humor; i sabem que això significa dues coses: per una part, ens agrada fer bromes i veure el caire ridícul de les coses; però per altra, sabem aguantar les bromes que ens fan i somriure encara que interiorment ens pugui ferir. El sentit de l'humor comporta aquests dos aspectes.

No és la nostra intenció prendre el pèl a ningú. Però si els nostres desgovernants -perdó, volíem dir governants- ens donen tants de motius, és lògic que ho aprofitem i facem un poc de bulla. Si els nostres representants de la incultura -ja hi tornam a esser, volíem dir cultura- s'encaboten i s'encaparroten a fer el ridícul i podem fer un panxó de riure, el feim. Més val riure que plorar. (Obviament aquests desgovernants incultes -perdó, cultes governants- no són els del nostre poble; poden ser del poble veïnat, o de l'altre, o els autonòmics, o... Ho aclarim per evitar suspicàcies). I -tornant allà on érem- no és que demanem massa: per evitar moltes ensopegades, bastaria que abans de fer o dir una cosa s'ho pensassin una mica. Les persones es poden dividir en tres grups: les que pensen abans de dir o escriure o fer una cosa; les que pensen en el moment que estan parlant o actuant; i les que no pensen quan parlen o actuen ni han pensat abans. I molts es troben a gust dins el darrer grup.

Començament d'any, i per allò d'"Any nou, vida nova", és un temps adequat per fer bons propòsits, propòsits d'esmena, i un d'aquests propòsits podria esser de procurar que les nostres paraules i els nostres fets fossin fruit de la reflexió. El mal és que aquest punt, com tants d'altres, seguirà ben igual. "Any nou... vida vella!"

calaix de sastre

Era una nit de lluna plena. Molt se n'ha parlat i se n'ha escrit, de la màgia de les nits de lluna plena. Però jo, si he de dir ver, no em trobava aquell vespre ni massa fantasiós ni massa somniador. Al contrari; si qualque mot hi ha adequat per definir el meu estat d'ànim d'aquells moments, és l'adjectiu emprenyat. Acabava de sortir a la terrassa, fart de sentir que per esser un vertader home has d'emprar no sé quants de perfums diferents. Cent llamps, quina pudícia que faríem! Fart de sentir que per esser un vertader patriota -de quina pàtria parlen?- t'has d'emocionar amb els gols d'onze futbolistes madrilenys.

Havia apagat el televisor i havia sortit a la terrassa, quan, de sobte, d'entre l'obscura boira, aparegué un personatge que em provocà un espant de mil dimonis. Després d'haver recuperada la capacitat de parlar, la qual momentàniament havia perduda, i encara que tremolant i quequejant, vaig poder demanar-li qui era i què volia. Ell em respongué que era en Durí! Ja vos podeu imaginar la meva cara de sorpresa. Fou necessari que m'ho repetís unes quantes vegades perquè la meva racionalitat acceptàs l'evidència: l'home que parlava amb mi era en Durí, el famós i polèmic bandoler de temps enrera, de qui conten moltes aventures per les nostres contrades. Polèmic, perquè uns diuen que amb els seus actes volia acabar amb la injustícia social; robava als rics i repartia entre els pobres el producte dels seus robatoris. En canvi, altres afirmen que estava al servei dels més poderosos.

En Durí va dir-me que no havia vingut per aclarir coses de la seva vida. Que se'n fotia del que diguessin d'ell uns i altres. La raó de la seva presència era que havia observat, des de la seva talaia interestelar, uns quants fets que tenia necessitat de comentar a qualcú. Amb una mescla d'alegria i de tristor, em va contar que havia vist com el nostre batle utilitzava els guàrdies municipals per resoldre assumptes particulars seus o dels seus familiars; com gastava els diners municipals en dinars i regals per a ell i els seus ajudants; com cobrava el sou corresponent a un temps que havia estat de permís oficial; com feia obres i negocis particulars i no demanava els necessaris permisos municipals corresponents. I que tot això plegat l'havia sorprès molt.

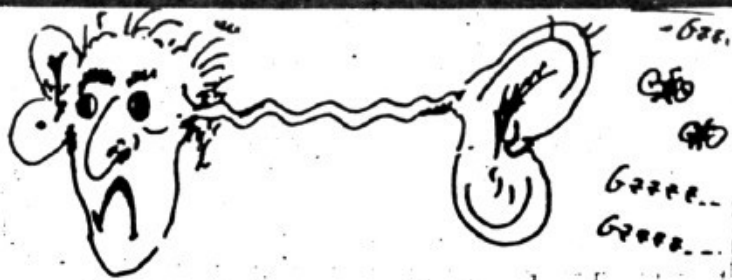
Perquè, va comentar, allà on ell era ara, ja feia anys que havien arribat les notícies del canvi polític experimentat aquí. Aleshores, ell havia cregut que amb la transició cap a un estat democràtic, haurien desaparegut el caciquisme, la utilització dels càrrecs públics en propi benefici, les dilapidacions de diners públics en festes cortesanes per a lluïment i satisfacció de les autoritats; en definitiva, els abusos de poder tan característics dels governants del seu temps. Però, que ja veia que una cosa són les aparences i una altra ben diferent les realitats.

Atordit per l'arruixada oratòria, només vaig contestar que si tot el que m'havia contat era veritat, ja tenia raó, ja. Que sempre ens queda el consol que podem proclamar-les als quatre vents, les veritats, perquè les senti qui vulgui.

Trist consol, va replicar-me. I desaparegué. De la mateixa misteriosa manera que havia vingut.

I si emprenyat vaig sortir a la terrassa, més encara en vaig tornar. Vos ho jur!

m'han dit que diuen

Preocupa veure com sa gent està perdent, o ja ha perdut del tot, es sentit de s'humor, sa ironia, es veure es costat amable i simpàtic de ses coses. Això ve a "cuento" d'un parell de comentaris que hem sentit referents a coses que hem dit aquí i que s'han agafat pes cap que crema. Voleu un parell d'exemples? Idò quan deim que ES SAIG no sabrà com ha de gastar sa subvenció que s'Ajuntament li dóna, volem dir que no n'hi dona cap, de subvenció. Quan parlam de que es directius des futbol, des caçadors, des pipers, dels pares d'alumnes, de l'Obra Cultural, etc. etc. sopen molt, en cap moment hem pensat que aquests sopars els pagui s'entitat de què parlam. Teniu en compte que això, normalment, només ho pensa un que no ha estat mai aficat a cap d'aquestes associacions, o fa molt poc que hi és. Quan un ha passat per una d'aquestes directives, té ben clar que es sopars que li surten més baratos, i de molt, són es de ca-seva, encara que convidi qualque veïnat.

En podríem posar molts altres, d'exemples, però tanmateix ja diuen que no hi ha pitjor sord que aquell que no hi vol sentir; i veig que n'hi ha que són molt, però molt, més sords que aqueix Sord.

Avui no volem parlar de sopars, però així mateix direm que mos ha arribat a s'orella bona que per Pina en fan tants; n'hi ha que diuen que és d'ençà que per allà hi viu na Ruth Aina (aquesta anglesa que hi fa sa seva tesi doctoral i que entrevistam a aquest número d'ES SAIG). Sigui qui sigui es culpable, pareix que això des sopars, antropològics o no, és un mal que s'estén.

Cada mes en parlam, però hi tornarem. Mos referim a sa compostura des camí de Sa Talaieta. És una obra que la fan durar. Mos digueren que un concejal des que guanyaren va dir, quan començaren ses obres, que en asfaltar-lo faria un sol que "cremaria es cul a ses llebres". I duen camí de que sigui així, que en asfaltar-lo ja faci un bon sol. Però així mateix haurien de tenir en compte que allò és perillós, tal com està, i que ja hi ha hagut més d'un parell d'accidents, per sort sense desgràcies personals massa grosses.

Es dia de sa segona festa de Nadal en sentirem un parell que anaven ben enfiolats amb això de que a Algaida no fos festa i haguessin de fer feina. L'any qui ve és d'esperar que quedi ben clar quina festa és més important, si sa segona de Nadal o Santa Aneta.

Es qui estan molt animats són els organitzadors de ses festes de Sant Honorat. Prometen esser ben animades: coets (esperem que no agafin massa humitat), fogueró, botifarrons i llençonissa i no sé quants de conjunts. I si fa aquest fret, i segurament el farà, sa gent tindrà botera i ballera per encalenticir-se. Suposam que no faltarà una o dues botes de vi, com cada any. Poden esser unes bones festes perque s'Ajuntament no havia donat subvenció mai i enguany sa que ha concedit, si no mos han informat malament, és de 125.000 ptes.

Aquests dies passats hem sentit un parell de dones que ja feien comptes de lo que costaria canviar totes ses bombilles i aparells elèctrics si passen tota sa corrent d'Algaida a 220 v. Mos han dit que no ho entengueren bé, que ara només fan un estudi, i després ja veurem què passa. Si s'Ajuntament aprofitàs més ES SAIG podria informar a tot es poble.

Bé, i a lo millor ara en posen un, de saig, que torni a fer crides. Es qui anaren an es darrer "Pleno" de s'any vengueren amb sos cabells drets perque digueren, i ben en sèrio, que volien contractar dues persones més per fer feina a ses oficines. Sí, ho heu llegit bé, dues persones més. Un, que es dissabte de Nadal va treure es fems quan ja havia passat es camió que els recollia, trobava que valdria més contractar un saig i al manco podrien informar d'aquestes coses (ja que no aprofita ES SAIG que tenim).

Bé, i què trobau? Riguent riguent ja podem enquadrar es segon tom de sa revista. Això vol dir que ja fa quatre anys. I n'hi havia que mos donaven quatre mesos de vida...

Un Sord

obres il.legals?

Una de tantes perforacions per cercar aigua fetes sense permís. Aquesta al Camí de Son Garbí

Xalet al Camí de Muntanya

PARAULES D'UN VELL QUE TORNÀ NÈIXER
PERQUÈ NASQUEM A UN TEMPS HUMÀ

SOLCAR

Malgrat que les paraules estimades vos contin que, de tota aquella torrentada d'aigua, sols -ademés d'una parella de cada espècie d'ocells, de cada espècie de bèsties, de cada espècie de cuques- em vaig salvar jo i la meva família, no vos penseu que fos un home tancat, preocupat sols per mi mateix i els meus.

Jo, **NOE**, vivia enmig de la malícia dels homes. Coneixia com els pensaments del seu cor s'inclinaven sempre al mal. Veia com, dia rera dia, estàvem més aprop de la nostra destrucció. Nosaltres mateixos anàvem esfondrant el poder viure de tots.

Així, la paraula del Bon Déu tengué un so ben adolorit: "Exterminaré de la terra els homes que vaig crear, els homes i tot allò que alena. Em penedesc d'haver-los fets."

Sols la meva honradesa, la meva justícia, la meva bondat pogué ser penyora de salvació. Sols des de mi es podia començar, de bell nou, l'obra bona de Déu. Tremolant vaig acceptar aquest compromís amb Déu. Ho feia en nom de tots. També en nom de tots vosaltres.

I encetàrem la tasca d'enllestir una arca que ens abrigàs: tota la família i una parella de tots els animals que volen o s'arrosseguen per terra. I un bon rebost per a tothom.

Just acabada aquella feinada rebentaren totes les fonts de la mar gran i s'enderrocaren les parets del cel. Durant quaranta dies i quaranta nits caigué un aiguat a la terra com mai s'havia vist.

Fou un temps molt llarg. Pensàvem que tots els animals que es trobaven a la terra, des dels homes fins a les bèsties, haurien desaparegut. Foren uns dies molt trists.

Déu, novament, va fer passar el seu alè, el vent de la creació, i les males aigües començaren a minvar i, de mica en mica, es retiraren de la terra. Prest vérem el cucurull de les muntanyes. Al cap d'uns dies vaig amollar un corb. Més envant un colom que tornà sense senya de vida. Set dies més tard, altra volta, el deix anar i cap al tard comparagué duent al bec una fulla tendra d'olivera.

Tots els galls deixondiren el nou dia i els ocells proclamaren als vents la seva joia. I tots compreguérem que el viure de tots estava a les nostres mans i que -mai de mai!- ho podíem fer malbé. I tots sabíem bé quin era el camí de salvació.

Passaren les hores i tombant ja el capvespre, abans que el sol s'amagàs darrera les muntanyes, pregàrem al Déu dels nostres pares i el Senyor ens va beneir:

"Faig, de fresc, la meva aliança amb vosaltres i amb els vostres descendents, i amb totes les criatures que són amb vosaltres. Establesc la meva aliança amb vosaltres: cap criatura no serà mai més exterminada per les aigües del diluvi, no hi haurà mai més cap diluvi per a assolar la terra."

"I quan vegeu en els núvols el meu arc de tots els colors, em recordaré de l'aliança que hi ha entre jo i vosaltres, entre jo i tota criatura que viu en aquesta terra estimada."

"Llavors jo em recordaré de la meva promesa i vosaltres ho contareu als vostres fills i tots sabreu que estim la vida, que vull que l'home visqui, que tots els homes tenguin un viure bo."

Algaida / Nadal 84

crec que, també pels qui ho escoltàreu la Nit de Nadal, pot esser una paraula de reflexió i empena per aquest any de 1985.
de tots depèn que sigui o no bo, humà, viu, ... per a tots.

Toni Garau

NOTICIARI

* Com sabeu, el passat diumenge dia 9 de desembre es va celebrar a Inca la IV Trobada de Bandes de Música de Mallorca. La nostra hi va assistir i aquí la teniu en plena actuació.

* RESTAURACIÓ DEL RETAULE DE CASTELLITX

El Calendari d'enllestir una publicació -i així ens ho recorda el nostre Director- imposa unes obligacions que, a voltes, no permeten disposar de tota la informació que un voldria poder dar. Aquest és un dels casos. Però no volíem que "Es Saig" sortís sense comunicar-vos que la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear ha informat favorablement respecte la sol·licitud que, a principis del mes de desembre, fèrem per a la restauració del retaule de Sant Pere i Sant

Pau de Castelltix d'Algaida. (Hi havia una sol·licitud, una memòria i el pressupost de restauració elaborat per un tècnic.)

Com que la comunicació de la Conselleria l'hem rebuda just ara, no hem pogut veure'ns personalment. Esper que en llegir aquestes retxes ja ho hàgim fet com també sobre qualche cosa més respecte la disposició de la Conselleria referent a l'edifici. Sabem que és ben positiva.

Toni Garau

Molt però molt animada va resultar la festa de la nit de Nadal a l'Obra: bona xocolata, bones ensaïmades, bon xampany (però poc), bona orquestina, bon humor i molta ballera. N'hi va haver que ballaren des de la sortida de Maitines fins devers les tres. I en Jaume Toledo ens va improvisar aquesta glosa:

Molts d'anys i felicitat,
heu dic amb molta ternura,
que tengueu molta ventura
dins s'any que vendrà aviat.
L'Obra crec que ha alcançat
un nivell de gran altura,
es seus actes de menjua
són un èxit comprovat
i tant s'hi han animat
que per mi ja han superat
es seus actes de cultura.

Però avui per completar
i fer sa cosa més fina
s'ha duit aquesta orquestina,
cultura també s'hi fa;
i trob que per no oblidar
es nostro punt de partida
qualque cosa mallorquina
mos hauríeu de tocar.

I aquesta cosa mallorquina va esser La Balanguera, que tots cantàrem ben fort.

Festes de Sant Honorat

-Del 15 al 20 de gener hi haurà al local de l'Obra Cultural una exposició de pintura de Francisco FUENTES. En Biel Florit ens fa la presentació en aquestes mateixes planes.

-Com ja és tradicional, l'Obra convida tots els seus socis a pa, llonganissa i botifarró per torrar al fogueró de Sant Honorat.

-La tradició que enguany rompem és el concert de Sant Honorat, que normalment era una Coral. Recordem que han vengut Els Blavets, la Coral Universitària, la Capella Oratoriana, la Coral de Bunyola, els Nins Cantors de Sant Francesc,... Enguany Obra Cultural ha prescindit d'aquest acte pel simple motiu que hi ha un grup, subvencionat per l'Ajuntament, encarregat d'organitzar les festes.

-Dia 27 de gener: excursió a SA MOLA DE SON PATX (Valldemossa).

=====

Vos recordam que tenim a la vostra disposició els carnets i el calendari de l'Obra Cultural Balear, dedicat aquesta vegada a Mn. Antoni Ma. Alcover. Vos agraïrem que faciliteu aquests tasca de cobrament.

DAVANT L'OBRA DE FRANCISCO FUENTES

Portes velles, rovegades pels anys i per la formiga blanca, que mantenen encara viu el seu exacte esperit: Més allà és ca teva, si vas net de cor i no cerques ous de dos vermells.

Baules. Baules de llautó barroques i lluentes, de casa de senyors, amb tota l'arrogància del qui ha tengut doblers i els ha volgut gastar. Baules més humils, sense cap pretensió, cap estuferera, fora la de: Toc-toc, qui és?, som jo, passau!

Llaunes. Llaunes redones, quadrades, rectangulars, buides, rovellades, olioses, devaluades, tirades, brutes, que embruten l'entorn..., que embruten el vernís del rostre del seu antic propietari. Llaunes buides. Buit també de vergonya el qui les ha tirades.

Pistoles que floreixen pel canó blanques esclators de ravenissa, que ja són ganes de voler semblar una altra cosa...!

Roses. Rosers decapitats de roses. Roses agòniques de tassó d'aigua i aspirina esperant impàvides, estàtiques, aparcades vora una careta antigàs, esperant la bòfega feresta que produeix el "gas mostaza" a la pell oscura dels homes, dels joves de l'Iran, o de l'Iraq, i de més bandes, ben segur, que saben que es moren sense haver pogut aprendre a somriure, ni haver ficat mai la mà dins un niu de puput...

Gavines que han decidit volar de nit, sobretot per no haver de veure disbarats.

Cares que ens acusen de massa coses perquè qualcú no caigui en la temptació de fermar-les amb filferro de pues. Mirades com a pues de filferro de pues. Com là de la dona que demana almoina i es caga en tu, maldament li donis vint duros. O precisament perquè els hi dones. O perquè li han dit que passatdemà se n'ha d'anar a Can Pere-Antoni. O perquè li han fet dos fills sense demenar-li de parer... O jo què sé, Déu meu, jo què sé...!

Fugir del paisatge sencer, de la pantalla panoràmica, del cinemascop, per gratar, recercar, descobrir, la pedra, l'esqueix del mur, la flor de la caramuixa, el sexe de la falguera, la corriola immòbil, la corda flàccida, enyoradissa del poal i de les carícies esburbades de les mans de l'hortolà..., i ocells que volen a contravent i no avencen, sols aconseguen mantenir-se, assustadets, pobres, com clavats al blau amb una xinxeta.

I, més que res: Recerca de la veritat col·lectiva, malgrat sia aspra i mala d'empassar. Recerca de la veritat pròpia i inscrita al llibre de patents d'una vella i novella i eterna casta d'homes. En el seu cas concret es diu "Objecció de consciència", però tant se val, eh, Francisco?, demà potser tindrà un altre nom, però significa el mateix: Honestat, dignitat, justícia...

Recerca. Amb els ulls de la cara. Amb els ulls del pinzell i l'espàtula. Amb la mirada suau de les mans i les carícies. Amb l'única claror de la convicció i la caparrudesa dels qui saben que tanmateix tenen raó.

Tant de bò, Francisco, que el món fos així com nosaltres el desitjam...!!

Si tu i jo i un parell més sabem que la nostra tasca primera és lluitar per millorar-lo, docs, mira, pens que estam d'enhonorabona, eh?

Biel Florit Ferrer

CRÒNIQUES MUNICIPALS

Els darrers dies l'Ajuntament ha adoptat, entre altres, els següents acords:

Festes de Sant Honorat: Per a la seva organització, s'ha concedit a l'equip de futbol "Autoescuela Levante" una subvenció de 125000 pts, repartides d'aquesta manera: 65000 per rodelles i coets; 25000, per a llenya, arena i neteja; 35000, per a lloguer de l'equip musical i contratació d'un conjunt de música moderna. A més, subvencionats per "La Caixa", actuaran els conjunts "Música Nostra" i "Calitja". Nosaltres ferem constar la nostra protesta per la mala actuació del senyor Vega en aquest tema, ja que havia d'haver convocat a totes les entitats del poble per comunilar-les la possibilitat d'optar a l'organització de les festes, i el perill que suposa aquesta concessió de cara a anys vinents, perquè cap entitat no voldrà organitzar res si no rep subvenció.

Regals nadalencs i dinar de Sant Honorat: La majoria municipal ha decidit: gastar 100000 pts en l'adquisició de regals per als treballadors municipals, funcionaris retirats, batle i regidors; pagar, amb càrrec al pressupost municipal i a raó de 1400 pts per persona, un dinar que es celebrarà el dia de Sant Honorat, i al que estan convidats els polítics, els treballadors municipals i els seus respectius consorts. Obviament, els regidors del PSM podem trobar raonables els regals nadalencs als treballadors, però estam totalment en contra del dinar i dels regals dels polítics, els quals es podrien invertir en subvencionar les diverses entitats del poble.

Adjudicació definitiva de les obres de la tercera fase del carrer de Palma i de l'asfaltament del camí de Son Perot: Es varen adjudicar ambdues a l'empresa MAN S.A., les primeres per un pressupost de 2.020.000 pts i pel que respecte a les segones 2.700.000 pts. A més, l'esmentada empresa es compromet a realitzar de franc obres per un valor de 850.000 pts, que es dedicaran a millorar l'asfalt de diversos camins, entre ells el de Sa Comuna.

Subvenció de les obres de restauració de l'ermita de Castellitx: A la fi sembla que arribarà una subvenció que ja havia sol·licitada l'anterior consistori. La bona notícia és que la Conselleria d'Educació i Cultura de la Comunitat Autònoma ha aprovat la concessió de més de 9.000.000 de pts per a les obres de restauració de la Pau. El corresponent projecte tècnic serà elaborat per l'arquitecte municipal.

Modificació de la plantilla orgànica de l'Ajuntament: El batle, recollint la petició del secretari, va presentar la proposta d'augmentar la plantilla de l'Ajuntament en dues places d'auxiliar administratiu. Nosaltres argumentarem que no trobàvem justificat aquest augment, i que en tot cas seria més convenient crear una plaça de tècnic administratiu, perquè s'ajusta millor a les necessitats de l'Ajuntament i a més permetria la possibilitat d'ascens laboral dels actuals funcionaris. Finalment, i a petició nostra, s'optà per retirar la proposta i deixar-la per una propera sessió plenària, una vegada s'hagin realitzats els estudis tècnics i econòmics pertinents.

Adquisició dels terrenys per al Camp de Futbol de Pina: S'acordà la compra, per destinar-los a tal fi, d'uns terrenys d'uns 15.000 m² a la societat PINA S.A. una vegada que han estat solucionats diversos entrebancs legals que impedièn la transacció.

Festes Locals: L'Ajuntament pot triar cada any dues festes de caràcter local. Per a l'any 1985 s'han triat:

Algaida: 16 de Gener i 26 de Juliol.

Pina: 17 de Gener i 26 de Setembre

Cas que la Comunitat Autònoma no declaràs festiu el 26 de Desembre (segona festa de Nadal), l'Ajuntament corregiria l'anterior acord.

Contratació equip tècnic per a la modificació de les Normes Subsidiàries: La majoria municipal acordà contractar un equip tècnic i demanar subvenció a la Comunitat Autònoma per dur a terme les modificacions de les Normes Subsidiàries inicialment aprovades per l'Ajuntament. Nosaltres votàrem negativament aquest punt, perquè això suposa començar un procés que sols durà beneficis als especuladors de sempre i perjudicis al conjunt de la col·lectivitat algaidina: despeses per a l'Ajuntament i augment de la destrucció del terme.

Regidors del PSM

CARTA ALS REIS

Estimats Reis d'Orient: Som l'al·lot gran que l'any passat vos va escriure una carta (Saig nº 37) on vos demanava moltes coses pel meu poble; enguany ho torn fer amb l'esperança i el desig que al manco tendreu en compte tot el que vos diré i demanaré. Encara, a pesar de tot, confii en vosaltres.

De tot el que comanava no ens ha arribat gairebé res. Seguim sense ambulatori, segueix el mateix caos circulatori, el mateix desgavell urbanístic, seguim sense tenir aigua a l'estiu i segueix el mateix ajuntament, això sí, més ornament, més maco.

Continuam amb les coses bones que vos deia l'any passat, Sa Música, Es Futbol, S'Esplai, l'O.C.B., Sa Cooperativa, s'Associació de Vells i moltes coses més, però molts d'aquests organismes segueixen lluitant contra caramuls i caramulls de problemes. Per exemple, no tenim un camp de futbol municipal, els vells segueixen sense tenir res clar i per això es veuen manipulats pels de sempre. l'O.C.B. no rep mai cap tipus d'ajuda, etc, etc, etc...

No vull que penseu que tot va malament, així mateix vos puc donar alguna bona notícia, per exemple, sa cooperativa ha comprat Sa Farinera i l'assumpte va a tot vent, l'església després de les obres i de la neteja ha quedat molt maca, s'ha ordenat sacerdot un algaidí....

Vos deman que si podeu canvieu un poc aquest ajuntament i que, en lloc de gastar-se els doblers en paneres de Nadal i en dianrs els aprofitin per millorar la seguretat de l'edifici de les escoles, per arreglar el teatre i que al manco es pugui utilitzar per fer-hi representacions, el "matadero", que serveixi per alguna cosa i que es decideixi a fer l'ambulatori, la xarxa de clavegaram, un local on s'hi puguin reunir les institucions que ho desitgin....

Sé que tot això és difícil d'aconseguir i no ho podeu concedir de cop, jo simplement vos ho record. També sé que em trobareu un poc pesat però crec que insistint una vegada i l'altra aconseguiré alguna cosa per petita que sigui.

Si em poguéssiu parlar em diríeu que per Mallorca i pel món passen coses molt més grosses i més importants que les d'aquest poblet del Pla, ja ho sé, recordau que a l'altra carta vos en parlava, vos seguec demanant que faceu tot el que estigui en les vostres mans per aconseguir-les, però he pensat que si vos parlava d'un tema en concret vos hi fixaríeu més i en faríeu més cas.

I ara, molt confidencialment, m'atrevesc a demanar-vos, i amb això ja acab, un municipal automàtic, un detector de casetes il·legals, una perruca pel batle, una vacuna contra la xafarderia crònica, un culturalitzador i un aclaridor d'idees. Ah! se m'oblidava, i un poc més de seny per a la gent jove. Que duguin tota la marxa que vulguin, que per això són joves, però amb mesura. Ens tenen ben preocupats aquests joves, ho podeu ben creure.

Tots els nins d'aquest poble i del món vos esperen amb alegria i il·lusió, jo també. Rebeu una forta abraçada d'aquest al·lot gran que no perd mai l'esperança.

Un al·lot gran

LES QUARTILLES DE LOS ESTUDIANTS EN METÀFORA DE CAÇADORS

Vos oferim avui una composició que hem trobat entre papers vells; es tracta d'unes quartilles en les quals es fa un paral·lel o semblança entre l'actitud de l'estudiant i la del caçador per tenir èxit en la respectiva tasca: tant l'un com l'altre han d'estar atents i vigilants, perquè res de bo farà l'estudiant o el caçador peresós, badoc, distret o que no "repara molt arreu".

Al mateix plec on hem trobat aquestes quartilles n'hi ha unes altres que, de manera semblant, estableixen una comparança entre els estudiants i els jugadors i unes "del guixer que venia a l'escola de Sant Francèsc"; totes elles són anònimes -i segurament d'un mateix autor-, si bé aquestes darreres potser ens donin una pista respecte de l'autor que devia ésser un estudiant o un frare d'aquella escola.

Tampoc no duen cap data, però pensam que s'han de situar a principis del segle passat: paper, tipus de lletra i altres fulls que acompanyen aquest ens fan arribar a aquesta conclusió.

Com de costum, ens hem limitat a modernitzar l'ortografia i a puntuar el text mantenint inalterat el vocabulari, els dialectalismes, els castellanismes, les vacil·lacions, els arcaïsmes, etc.

Bon caçador ha d'esser
el qui l'escola frequenta;
s'és menester que no menta
quan llig, sí que diga ver.

Caçador ha d'esser bo
el qui a l'escola s'entrega;
si tira a perdiu o cega
que sia abaix amb un tro.

Que no sia, però, al vol
el seu modo de caçar,
que el tir és fàcil d'errar
d'este modo a qualsevol.

El qui llig més de posat,
cada retxa reparant,
és cert que anirà caçant
d'un modo més acertat.

qualsevol qui se precia
d'esser en tot molt atès,
serà sempre molt entès
en lo que llig i estudia.

Si tu, quan caces, no et cuides
de reparar molt arreu
què has d'esperar, ja se veu,
quedaràs amb les mans buides.

Qui és pererós i molt tard
no pot ser bon caçador,
qui tem a fred i calor
ni qui mira a l'altra part.

Si té sa llebre davant
aquell qui mira darrera
la seguirà en la carrera
per més que vaja badant.

Si prop de sa llebre passa,
qui la cerca, i no la veu,
quin concepte li fareu
a qui d'este modo caça?

Per damunt sa llebre pas
i no la veig en llegir
sens mirar ni reflectir,
si és nom, quin és el seu cas.

O si és verb i no sé quin
és ni quina persona,
si per primera o segona
se conjuga no ho endevín.

Si no sé es modo o temps que és
o qualsevol altra cosa
sa paraula com se posa
i fas comptes que no és res.

Si jo no conec sa frase
amb què parla un autor bo,
llegiré sens to ni so
ni seré més que un gran ase.

Tot es modo de parlar
si jo no li vaig pillant,
no em tendran per elegant
ni menos sabré caçar.

Per més que jo m'imagin
si no fas coma ni punt,
a confí o llebre apunt,
li tir i no l'endevín.

Qui mira amb molta quimera
es Cícero avui i demà,
cada dia hi trobarà
es cau i sa lloriguera.

Es coní tenc de tomar
cada volta que jo tir,
si no el veig per més que mir
mai el podré endevinar.

No se llig sens reparar
ni s'estudia badant,
pues seria no trobar
sa llebre que tenc davant.

Perque bon caçador som
es coní he de matar,
ja li tornaré tirar
si amb la primera no el tom.

Es cosa clara i constant
que si es negre m'embarassa
no seré bon ca de caça
ni res aniré pillant.

No sé què més puga dir
per ensenyar-vos a tots
(manca un vers)
a aquell que es posa a llegir.

Que em diga ara cada qual
devosaltres lo que passa,
si du molta o poca caça,
si bé caça o caça mal.

Per la transcripció: Pere Mulet

La foto antiga d'aquest mes és aquesta del grup de nins que anaven a Ca Ses Monges amb Sor Victòria devers l'any 43-44. Hem hagut de demanar ajuda a molta gent per identificar-los i encara ens ha quedat qualche dutbe; confiam que no hi hagi moltes equivocacions.

1ª Fila: Toni Porgatori, Miquel de Ses Praderes, † En Xim, el seu germà Bernat, Joan Sopes, † Toni Bessó, Biel de Ses Cases Noves, Pep Salem, Miquel Palomina, (no identificat), Sor Victòria.

2ª Fila: Xesc de Ses Cases Noves, Es Bessonets de Can Serra, Guillem Tropella, Miquel i Joan Torres, (no identificat), Biel Llubiner, Tomeu de Sa Serra, Joan Bondat, Pere Serral.

3ª Fila: Pere Mena, Miquel Fosqueta, Felip Monet, Guillem Peret, † Joan de Sa Talaieta, Catalina Sales de Sa Torreta, Jaume Tomàs, Pere Mulet, Biel Torres, Biel Salas, Antònia de Ses Cases Noves, dues Tomasses.

4ª Fila: Toni Vich, Pep Muro, Toni Quitxero, Xesc Torres, Bernat Memes, Miquel Corró, (no identificat), Sebastià Maví, Francisca Benet.

HISTÒRIA DELS COSSIERS D'ALGAIDA

Vos vull contar amb detall
l'origen des Cossiers,
de quin modo mos vengué
aquest agradable ball.
Ningú ho havia fet mai,
però m'hi proposaré
i la història hi deixaré,
aquest resplendent mirall.

Quan el Rei Jaume vengué
a lluitar al sarrassà,
entre ells s'hi allistà
un que a Escòcia nasqué.
Sabia ballar molt bé
per esser un professor
i se quedà dins Alaró
quan tot el final tengué.

Un home alaroner
va practicar ses grans danses,
tenia moltes constàncies
i d'amo a Albenya vengué;
de moment s'entretengué
a ensenyar els seus missatges;
les digué: Tendreu ventatges
per ses festes de carrer.

Va esser una grossa alarma
a dins es poble algaidí,
se varen poder exhibir
per sa festa de Sant Jaume.
Sa gent no tenia calma
en veure ballar es Cossiers.
Va despertar interés
com pareller que dret llaura.

El dia de "Els Obrers"
escollien balladora
i després aquella jove
ja tenia gabellers;
s'exhibien amb excés
a davant la concurrència,
era festa d'excel·lència,
posant-hi molt d'interés.

Però vengué el trenta-sis
quan la guerra va esclatar;
tot silenci va guardar
perquè los va esser precis;
se penjaren els vestits
esperant amb gros silenci,
tothom feia reverenci'
davant el moment tan trist.

Va esser l'any quaranta-dos
quan tot se va organitzar;
Mestre Llorenç Capellà
anava tot animós;
començà a fer gestions
per formar els Cossiers
i aviat aquest procés
lluí per tots els cantons.

Mestre Joan Pere Huguet
i En Llorenç Palomí
varen obrir nou camí
perquè tot los anàs dret;
no se trobaren estrets,
tengueren molta d'ajuda;
tothom pegà sa premuda
per alegrar els ballets.

Els balladors varen ser
els qui a sa foto hi ha;
aprengueren de ballar
per sa dansa impulsar-lè;
ho varen prendre amb fe
per un èxit gros tenir
i ho varen aconseguir
pel fet de molt lluir-sè.

En Toni Ramona hi era,
un d'aquell guapo conjunt,
Joan Pixedis a punt
defentsant-se de primera,
el seu cosí Andreu era
un jove que prometia,
i llavors en Joan Rapinya
que ballava ell molt dret;
també en Miquel Peixet
que s'escapava de córrer,
llavors en Sion de Sa Torre
que treia ous fora niu;
hi hagué en Joan Tiu
que de Dama exercia;

en Jordi Pixedis se llua
amb so so des fobiol;
el Dimoni com un bou
qui encaçava ses dones
va esser en Llorenç Massoles,
l'amo de tot es redol.

Aquest conjunt va esser
l'impulsor d'aquestes danses,
amb totes ses grans constàncies
pertot molt va lluir-sè;
després va canviar-sè
a còpia de passar temps
amb varis nous elements
pels vells en retirar-sè.

La dansa ha continuat
a dins el poble algaidí;
els Cossiers en sortir
ho duen estudiat;
pertot premis han guanyat,
n'és obra molt preferida;
s'atenció a molts crida
per esser ball refinat.

Tot aquest guapo procés
En Climent Garau conseguí:
se va molt entretenir
per sa gent entresentir
s'origen des Cossiers.

Climent Garau i Salvà

Després d'una època de crítiques i ironitzacions sobre creències o postures màgiques i afavoridores de fantasia, cal plantejar-se si és hora de tornar a omplir de contingut i de vida certs costums. El món d'avui tracta de recuperar el goig de l'aventura, la màgia i la fantasia. Tant la literatura com el cinema triomfen amb arguments aventurers i fantasiosos: "La Historia Interminable", "Aventures de Indiana Jones", "Gremlins" i les històries de batalles galàctiques o "fades-ordenadores" que no tenen res impossible.

Els nins d'avui segueixen disfrutant de les històries tradicionals i, per tant, de la festa i misteri que suposen els Reis. Tots hauríem de reivindicar els Reis i tornar a viure l'ambient de sorpresa, d'amagar les compres, de posar les sabates i de trobar-hi qualque detall al matí... Per què no tornar a reviure per un dia la infància? Per què no recuperar l'emoció de saber que comptam per qualcú? O, simplement, per què no disfrutar veient disfrutar els qui ens envolten?

Per altra part, és necessari suprimir el xantatge que es fa sobre els Reis: "Si fas bonda, si aprofes, si menges d'això, els Reis te duran..., però si no ho fas, te deixaran carbó". També fa feredat el muntatge comercial entorn a les juguetes i regals dels Reis. Gràcies que ja comença a prendre força una certa resistència popular a les juguetes bèl·liques.

En el cas que encara no hagueu escrit la carta als Reis, m'agradaria suggerir-vos algunes coses que els podeu demanar:

-Els Reis sempre han de dur llibres: llibres de lectura i entreteniment al mateix temps instructius. Hi ha llibres apropiats per a totes les edats, des dels més petits de la casa fins als més majors.

-També podem comanar als Reis material útil per l'escola (pintures, pinzells, compassos, joc de marqueteria, atlas, diccionaris...)

-Jocs educatius i instructius (trenca-closques, de construcció, mecanos, maquetes,...)

-Jocs basats en l'electrònica que ens poden ajudar a desenvolupar la memòria i la imaginació.

-Algun instrument musical apropiat a l'edat.

Vos desig BONS REIS I FELIÇ 1985.

Joan Mora Oliver

TOXOPLASMOSI

TOXOPLASMOSI

És una malaltia parasitària de l'home i dels animals produïda pel *Toxoplasma gondii*. Es pot adquirir de dues maneres:

- a) De la mare, abans del naixement (Toxoplasmosi congènita)
- b) Per mecanismes posteriors (Toxoplasmosi adquirida)

De les dues possibilitats, la de pitjor pronòstic és la congènita.

Una vegada que s'ha produït la infecció de *Toxoplasmosi gondii*, prolifera exclusivament a les cèl·lules vives (de manera especial a les musculars i nervioses); hi ha un moment agut de proliferació que dura de 2 a 3 dies, en què es multiplica i dissemina per tot l'organisme; després segueix un període subagut durant el qual només es troben en qualque teixit (com l'encèfal i la retina) i a altres llocs es constitueixen uns aglomerats de paràsits rodejats d'una membrana que ells mateixos produeixen -són els autèntics quistos- que poden persistir durant molt de temps a l'organisme.

És una malaltia que es una majoria de vegades s'adquireix a partir dels excrements, saliva o moc dels animals contaminats. Cans, moixos, porcs, conills, llebres, cavalls, vaques, rates, xots i certes aus són els principals reservoris.

El contagi també es pot produir per la ingestió de carns contaminades, si es mengen crues o insuficientment cuites.

La incidència de la infecció és màxima a la primera infància i entre 15-30 anys, que és l'època en què la dona sol ésser mare.

Presenta diverses formes clíniques:

1- Embriopatia toxoplàsmica fetoletal.- Infecció que el fetus adquireix de la mare durant la gestació; sol produir la mort fetal i avortaments. Ara bé, només succeix en el primer embaràs, perquè després la mare queda immunitzada.

2- Toxoplasmosi congènita del lactant.- Si la infecció adquirida a l'úter no arriba a produir la mort, pot manifestar-se després del naixement. I és llavors quan es produeix la encefalopatia infantil, calcificacions cerebrals múltiples i corneo-retinitis. La simptomatologia apareix a les poques setmanes.

3- Toxoplasmosi adquirida.- La forma més freqüent és la ganglionar. Presenta adeno-paties (augment de volum dels ganglis linfàtics) generalment a la nuca i zona laterocervical que, per norma general, retrocedeixen en un temps de mesos o inclús d'anys. És la forma més benigna. El tractament és efectiu i, degut a les mesures higièniques i dietètiques de l'actualitat, no és molt freqüent.

Alexandre Piza

Una capritxada cara!

La majoria municipal, amb l'oposició dels regidors del PSM, a la passada sessió plenària de dia 27 de desembre, va acordar, entre d'altres coses, contractar un equip tècnic per a modificar les normes subsidiàries del nostre poble, amb dues possibilitats: la primera sense incloure ses Maioles com a casc urbà que costarà la quantitat de 2.595.812 pts, i la segona amb inclusió de ses Maioles com a casc urbà que costarà 3.350.000 pts.

Les raons que varen donar al plenari varen ésser que volen obrir un carrer que vagi des de la plaça a sa farinera, per a fer així tota aquella zona urbanitzable o casc urbà, no està clar. El carrer no varen dir per on seria, però després segons insinuacions pareix ésser que el volen situar per darrers Can Mulet Gran o cas Celleter. Una altra raó va ésser que pensen declarar casc urbà tota la zona de ses Maioles. I no en digueren més però donaren a entendre que n'hi havia d'altres.

Si refrescam un poc la memòria veurem que el primer motiu donat no pot ésser el que mou a la majoria municipal a modificar les normes. Perquè quan se redactaren, la majoria municipal que governava en aquelles hores, a la primera redacció va incloure la zona de la farinera com a ampliació de casc urbà i preveia la possibilitat d'obrir dos carrers, un des de la plaça i l'altra des del carrer Nou. L'oposició, aleshores UCD, s'hi va negar rotundament presentant alegacions i pressionant al conseller d'urbanisme Sr. Pascual perquè no ho deixàs fer. La majoria es va veure obligada a renunciar a la idea. Ara que governen els que abans eren d'UCD ho donen com un motiu i ho empleen com excusa per canviar les normes. No s'ho creuen ni ells.

El declarar casc urbà a la zona de ses Maioles tampoc pot ésser mai un motiu, hi ha més inconvenients que avantatges, equival a assumir una gastos d'infraestructura que hauria de pagar el poble sense haver-se tingut mai cap ganància.

El que és cert és que hi ha d'haver algunes altres raons que no gosin o no volen dir; que les modificacions dites serviran com a tapadora d'altres modificacions que interessin molt, personalment a alguns regidors. Previsiblement aquests canvis o modificacions serviran per a convertir algunes finques ara no urbanitzables en trasts i que qualque carrer senyat des de fa molts d'anys passi per la casa del veïnat o deixi d'estar senyat.

Es vergonyós el que unes normes que encara no s'han estrenat ja es vulguin canviar per interessos no massa clars i que això al poble li costi la quantitat assenyalada al principi.

Per altre part, una modificació de les normes sense abans haver-les aprovades definitivament equival a estar uns anys més sense cap llei ni norma pròpia que reguli l'aspecte urbanístic del nostre poble. El desgavell urbanístic seguirà existint i se seguirà destruint la pagesia i el paisatge d'Algaida. Els beneficiats seguiran éssent els xaleteros que continuaran fent el que vulguin sense cap tipus de control, seguiran sense pagar llicències ni permisos municipals per a fer les obres; també en sortiran beneficiats els especuladors. Els algaidins seguirem éssent els únics que pagarem impostos per a construir. Per ventura, si aquest Ajuntament no canvia, valdrà la pena de pensar a veure si ja no feim més el beneit i fer com els xaleteros.

Com que no volem ésser mal pensats amb tot això d'interessos econòmics dels nostres governants, per ventura és que aquest Ajuntament veu que ja fa més de dos anys que mos governa i que encara no ha fet res d'iniciativa pròpia, perquè totes les obres de profit que està fent o farà (vestuaris de les escoles, unitat sanitària, ampliació del carrer de Palma, rectoria pels vells, etc) són obres o projectes que va iniciar el passat Ajuntament, i ara vol fer alguna cosa pròpia, vol arreglar el planejament del poble perquè els altres no en sabien o per ventura és una capritxada.

Com sempre res en clar, el batle no va saber o no va voler donar explicacions convincentes per aquestes modificacions tan importants. I el poble que pagui.

Andreu Oliver

PINA

Més dades damunt PINA o PINA DE EBRO: Les pluges mitges anuals són 350 litres, la temperatura mitja 14'9 , està situada a la plana de la vorera esquerra de l'Ebre, al peu de la serralada del Monegros saragossans. Té un llogaret que es diu "Hostal el Ciervo".

El casc urbà és ample i interessant. Destaca la gran plaça rectangular amb el "quiosco" de la música enmig i l'edifici de l'antic convent de franciscans tancant el recinte a la part de la ribera. L'església parroquial dedicada a Santa Maria s'aixeca a la plaça. Es un edifici barroc del segle XVII que patí molt i casi fou destruït durant la guerra civil. Ara té més interès el convent dels franciscans, un monumental edifici de totxos d'estil mudèjar, del segle XVI.

Hi ha romeria a l'ermita de Sant Cristòfol, el mes de maig. Les festes majors són per Sant Roc i la Verge del mes d'agost. N'hi ha altres més petites però de fonda arrel, entre les quals sobresurt la de Sant Blai, al qual es dedica la dansa els dies 2 i 3 de febrer, un dels balls més antics de la província de Saragossa, ja que prové del segle XVI. (Enciclopèdia Aragonesa).

NOTÍCIES:

N'hi ha que diuen que les maitines foren un poc magres, que va faltar participació de la gent, tant amb els càntics com els al.lots; hem de destacar la sibil·la i el sermó de la calenda. Lo que no va esser magre fou la xocolatada que hi va haver a la sortida damunt sa plaça, n'hi hagué a voler per a tots: se menjaren prop de 40 coques i una quarantena de litres de xocolata i no en sobrà gaire.

L'equip de futbol de Pina marxa bé, va a una mitjana d'un partit per setmana, cosa que no és gens despreciable, ja que heu de tenir en compte que no tenim camp i sempre mos hem de desplaçar per poder jugar, emperò són més fortes les ganes de jugar. Ai camp, campet, maldament no hi siguis el futbol no s'acabarà a Pina!

Les notícies de darrera hora són que l'Ajuntament d'Algaida va aprovar la compra del camp de futbol de Pina. Esperem que aquesta vegada no surtin emperons i la cosa vagi endavant i fins a s'enfront.

Lo que mos han dit és que els dilluns hi ha un bon mercat a sa plaça, de marxandos i venedors, qualque dia casi no hi caben, pareix una fira; això al manco dóna un poc de vida al poble; pareix que hi ha ganes de vendre, lo que no sabem és si els pineros tenen tantes ganes de comprar.

Pareix esser que els recollidors dels fems no miren molt si les papereres que hi ha a la plaça són plenes i així qualque pic vessen i no les buiden; els han hagut d'avisar perque les buidassen i això que només n'hi ha dues, no crec que sigui tan mal de fer mirar si hi ha res.

DEFUNCIONS: Dia 12 de desembre moria na Francisca Coll Sureda als 49 anys.

Dia 26 de desembre moria na Catalina Gelabert Gelabert als 78 anys.

En pau descansin.

NAIXEMENT: Dia 12 de desembre va néixer na Margalida Oliver Servera, filla de Pere i Margalida. Enhorabona als pares.

I ara per acabar -ja que el mes passat no hi pensàrem- volem desitjar a tots els lectors d'ES SAIG i a tots els pineros en general unes bones festes i un pròsper any 1.985. Molts anys.

els lectors escriuen

Sr. Director:

Referent a les fotos de les "Obres il.legals?" desig fer a sebre als socis de la revista ES SAIG, com també als lectors, que les fotos que es publiquen per mostrar-mos aquestes obres no han estat fetes mai pel fotògraf Balaguer, com tampoc altres fotografies publicades d'altres assumptes, encara que dit fotògraf figuri com a tal a ES SAIG.

Amb això no vull dir que no n'hagi publicades, perquè n'he fetes bastantes d'altres temes.

Desitjava aclarir això per si qualque persona pogués estar resentida per haver sortit qualque obra seva damunt ES SAIG a la pàgina d'"Obres il.legals?"; aquestes fotos és qualque altra persona qui se dedica a fer-les.

Voldria quedàs aclarit.

Juan Balaguer

MOVIMENT DEMOGRAFIC

DEFUNCIONS

Catalina Gelabert Gelabert.
Va morir a Pina dia 26 de desembre als 78 anys.

Maria Vanrell Nadal. Va morir a Algaida dia 11 de Desembre als 82 anys.

Francisca Coll Sureda. Va morir a Pina dia 12 de Desembre als 49 anys.

NAIXEMENTS

Dia 26 de Novembre va néixer Cristina Oliver Oliver, filla de Jeroni i Joana M^{rs}.

Dia 12 de Desembre va néixer Margalida Oliver Servera filla de Pere i Margalida.

NOTICIARI

* LLIBRES

Hem rebut del Consell Insular de Mallorca el llibre "Miró i Mallorca" de Pere A. Serra, que s'edita coincidint amb el primer aniversari de la mort de Joan Miró. A l'obra es posa de relleu l'íntima relació de l'artista amb la nostra terra, els vincles familiars i sentimentals que el lligaren amb Mallorca, els anys d'incomprensió, els primers homenatges, anècdotes curioses i el triomf definitiu, encara que tardà, amb el seu nomenament com a fill adoptiu de Palma i posteriors reconeixements.

Luxosa i impecable edició que ofereix 353 il·lustracions, de les quals 163 en color.

Llibre important per a tots els entusiastes de l'art i l'obra d'En Miró, que ens presenta un caire humà del gran artista.

També hem rebut de la Conselleria de Cultura del Govern Balear el número 14 de la revista *Estudis Baleàrics* corresponent a setembre del 84 així com el catàleg de l'exposició feta a Sa Llonja per la Conselleria d'Educació i Cultura "El retrat a Mallorca (segles XVII-XIX)", una mostra ben representativa del tema.

No podem passar per alt l'edició feta per la mateixa Conselleria d'Educació i Cultura del "Còdex Català del Llibre del repartiment de Mallorca", a càrrec de Ricard Soto i Company. Es tracta, sens dubte, de l'edició més acurada d'aquest llibre cabdal pel coneixement de la nostra història. Per altra part, ve a cobrir un buit important perquè, si bé n'existeixen diverses edicions, no són fàcils de trobar, qualcuna és incompleta i a més no estan fetes amb un criteri tan científic i rigorós. La transcripció està feta amb serietat i possiblement ajudarà a resoldre problemes de toponímia, dels quals n'hi ha que ens afecten directament. Pensam, per exemple, en el cas de Punxuat.

* ALGAIDA I EL CONSELL INSULAR

Del resum informatiu que hem rebut del Consell Insular de Mallorca treim els següents acords referents a Algaida:

-Aprovació de la petició feta per l'Ajuntament d'Algaida de Cooperació tècnica total pel projecte de pavimentació del "Camí de la Pau" i "Camí de Ca N'Arnau". Aquests projectes s'inclouran al Pla d'Obres i Serveis de 1895.

-Concessió d'una subvenció de 100.000 ptes a l'Associació de la Tercera Edat d'Algaida. El Consell ha concedit 45 subvencions d'aquesta quantia a Associacions de Jubilats de Mallorca.

-També hi figura Algaida com un dels pobles on s'imparteixen els cursos de català d'ECCA (amb el suport del Consell) si bé no hi consta el número d'alumnes.

-En canvi, lamentam l'absència d'Algaida dins el programa d'inversions culturals per a l'any 1985.

passatemps

★ PROBLEMA MATEMÀTIC

Un pagès en morir va deixar als seus tres fills vint-i-un bocois de vi, dels quals set eren plens, altres set mig plens i altres set buits; se'ls havien de partir i no tenien cap mesura per a mesurar-los. ¿Com s'ho van arreglar perquè tocàs a cada un set bocois amb un contingut de tres bocois i mig de vi?

$\frac{21}{7}$	$\frac{7}{3}$	$\frac{7}{1}$	$\frac{7}{3}$	III
7	3	1	3	I
7	1	5	1	II
7	3	1	3	I
$\frac{21}{7}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{7}{3}$	$\frac{7}{2}$	III
7	2	3	2	II
7	2	3	2	II
7	3	1	3	I

Solució: Vos ne donarem dues que són: Plens mig plens buits total

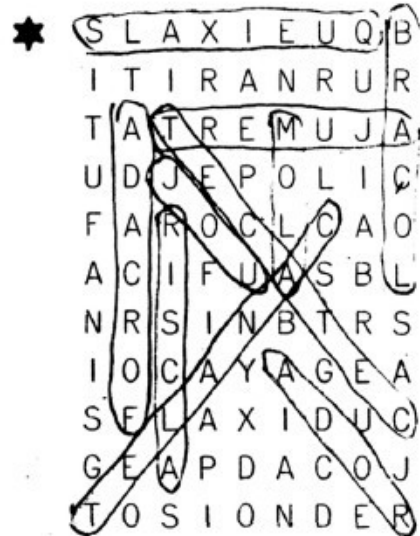
★ Fuga de vocals:

- . R.ND. C.N.C .N H.M.
- Q.. T. .S G.V.TX F.R.D.T
- . L. H.N .P.D.G.T
- .MB .N. F... D. M.R.
- . P.N. N.M.S H. H.
- M.T.S, P.NY.LS . .SQ..TG.S
- J. N. S. C.M L.S S.NTS M.TG.S
- H. V.LG..R.N H.B.T.R

Solució a la passada fuga de vocals:

Ses atletes són traïdores que no ho poden esser més: en haver cuït ses mores diuen mal des romaguers.

A cada carrer hi ha un arbre que fa mentides i estan tan ben compartides que cada brotet en fa.

Solució a la passada sopa de lletres. Com recordareu, es tractava de localitzar deu peces del molí de vent.

CGHANDICME
 ILLHOMEHAM
 ELELIUREOP
 NDNEESSGSE
 FAIOTAMUEC
 UNNTRNAERI
 ETAMEDNVTN
 GOINOIEASA
 ONCONNFROD
 SRMAMOAAIO

Sopa de lletres

Es tracta de localitzar el nom de 8 revolucionaris. Es poden llegir, com sempre, en tots els sentits. Amb les lletres que sobrin podreu llegir un pensament de Joan Salvat Papasseit.

ESPORTS

BILLAR

D'emocionant i espectacular es pot qualificar el Campionat de Balears, modalitat a la banda, que, com ja sabeu tots, es va disputar el mes passat al Bar Amengual organitzat per la Penya algaidina de Billar.

La rivalitat i la igualtat durant tota la prova arribà al punt que fins a sa darrera jornada no es determinà el brillant quanyador del campionat. Cal destacar de dins el grup de quatre billaristes que fins al final optaren al títol al nostre país Bernat Llompart "Blanc", que juntament amb en Tomeu Tomàs foren els representants d'Algaida.

Esperam que l'èxit aconseguït per aquest grup de bons aficionats (admeten ajudes de tothom!) els animi a preparar i culminar proves i activitat que mantinguin aquesta especialitat esportiva de saló al nostre poble.

La classificació final del torneig a la banda fou:

- 1-Fornés
- 2- Ayuso
- 3- Carbonell
- 4- Llompart

PIPERS

Tot està preparat una vegada més per a

la celebració de la V fumada lenta en pipa de Sant Honorat al Poliesportiu.

Com cada any, l'animació dels nostres pipaires arriba al seu punt culminant quan arriba aquesta festa pels interessats en l'art de fumar i amb la companyia dels foguerons.

La inscripció a aquesta fumada val 1800 pts encara que els organitzadors ens asseguruen que amb obsequis es quantitarà aquesta quantitat. Segur que es repetirà l'èxit de passades fumades.

JOCES ESCOLARS

Pel dia de Sant Honorat s'ha organitzat una jornada esportiva pels nostres nins en edat escolar. La prova consistirà en un triangular amb els escolars de Montuïri, Sant Joan i Algaida competint en diverses disciplines esportives. Totes elles es faran al recinte de Ses Escoles.

Han continuat disputant-se partits de futbol amb aquests resultats:

Algaida 8-Sant Joan 1
Sineu 1-Algaida 8

FUTBOL

Els resultats d'aquest mes de desembre no poden ser més

esperançadors de cara a sa recuperació de llocs a sa taula classificatòria de Primera Regional. S'han disputats partits molt difícils, amb sos gallets des grup i amb resultats més que bons si tenim en compte la compromesa situació de l'equip que hagués pogut quedar enfonsat a sa coa de tot.

Amb feina i il·lució estam segurs que seran possibles temps millors per l'Algaida.

Alg. 1-Son Sardina 1
Independent 0-Alg.2
Alg. 2-Son Roca 0
La Real 2- Alg. 1

Pel que fa a l'equip de juvenils tenim l'esperança que la derrota per 20 a 0 dins Badia de Cala Millor serveixi per corregir possibles equivocacions i cercar solucions; tot això per bé des club i des mateixos juvenets que volen practicar es futbol.

L'equip infantil pareix que s'ha desinflat un poc; al manco els darrers resultats no són els mateixos de l'inici de la temporada. De totes maneres, mantenim que lo important és formar aquests equips de base tant pels joves com pel club. Els resultats són secundaris.

Alg. 0-Ses Salines 2
Campos 2-Alg. 1
Alg. 4- Margaritenc 2

UNA XERRADETA... (acabament)

-Ets catòlica?

-No, som de religió protestant, però tots creïm amb el mateix Déu i per això puc participar perfectament dels actes religiosos de Pina, m'hi trob molt bé respectant-los i ells em respecten a mi.

-Creus més en la pràctica dels estudis que en la teoria?

-La teoria és diferent de la pràctica. És difícil d'integrar el món teòric a la vida real i quotidiana. La convivència amb la gent justifica el treball de l'antropòleg. Hi ha gent que pot

pensar que jo vull dur a Anglaterra una imatge de pobresa de Pina i és ben a l'enrevés; jo vull que a la meua Universitat sàpiguen que aquí hi ha unes maneres de convivència de les quals en podríem prendre mostra.

-Ens enviaràs les conclusions del teu treball?

-Sí, perquè el meu treball és obert.

Que treballis molt, Ruth, i que tots et puguem donar el suport que necessites.

Biel Majoral

ESPORTS

Alg. 0- Porreres 2

Bon xasco s'endugueren els veterans del Levant amb l'etern rival "Construccions Ramonell" de Montuïri ja que després de guanyar el primer partit de lliga dins ca seva per 0-5, vénen i mos guanyen dins Es Porrassar per 2-3. Mala sort! Sap més greu perquè enguany van ben classificats.

De totes maneres, lo important és fer esport i si a damunt arriben triomfs i qualque vega molt millor. P.D. Referent a s'equip de juvenils: "No hi ha cap arbre que es faci totsol"

Venturós any nou a tots els esportistes!

ESCACS

Els resultats de l'equip de Primera categoria del nostre poble durant el mes de desembre han estat.

Alg. 2-Tròpic 3

Sa Pobla 2'5-Alg 2'5

Alg. 2'5-Porreres 2'5

Felanitx 2'5-Alg. 2'5

Com veis pels resultats, al final de la primera volta d'aquesta lliga l'equip d'Algaida ha mantingut una certa regularitat, si bé aquestes partides perdudes per sa mínima l'han col.locat a sa part més baixa de sa classificació.

Esperam que aquest any nou sigui més favorable i es nostros representants no passin tanta pena com l'any passat que hi faltà poc per no dawallar. Anim!

Joan Trobat

ES SAIG

Bolletí de l'Obra Cultural d'ALGAIDA

mensual D.L. P.M. 495-1980.

dirigeixen: Delfí Mulet

Francesc Antich

administra: Llorenç Oliver

fotografia: J. Balaguer

dibuixen: Jaume Falconer

col.laboren: Andreu Oliver

Pere Mulet

Jaume Balaguer

Alexandre Pizà

Joan Trobat

Joan Mulet

Cat. Martorell

Xesc Oliver

Antoni Garau

Domicili: Rei, 1. ALGAIDA

ES SAIG només es responsabilitza de l'EDITORIAL.

Imprimeix Apóstol y Civilizador.PETRA.

una xerradeta amb...

Ruth Hoggarth

Na Ruth Hoggarth és anglesa. Té una trentena d'anys i les seves fesomies més que saxons semblen ben mediterrànies. Ha estudiat teatre a Londres i és llicenciada en Antropologia per la Universitat d'aquesta ciutat, així com també n'és professora d'Antropologia Social, especialment d'Europa Sud. Ha treballat a Mèxic les comunitats marginades amb els Indis i també ha fet estudis sobre comunitats a Anglaterra. Actualment prepara la Tesi doctoral sobre una comunitat agrària a Mallorca, concretament Pina.

-Què hi fas aquí?

-Abans de venir vaig decidir fer un estudi del paper de la pagesia dins Mallorca i els canvis que havia experimentat amb el boom del turisme. Arran d'un Col.loqui d'Història Social me'n vaig adonar que havia d'anar més enrera per entendre els canvis soferts i ara m'he plantejat fer un estudi mig històric, mig antropològic. No volia fer un estudi d'una comunitat aïllada, com fan la majoria d'antropòlegs, però havia d'agafar una comunitat tradicional petita i per això havia de contextualitzar Pina dins la totalitat de Mallorca.

-Per què precisament Pina?

-Perquè volia estudiar un lloc de Mallorca que en els aspectes culturals i socials mantingués totes les seves influències i Pina reuneix moltes condicions i, a més, perquè tampoc té Ajuntament propi i no té, per tant, el contacte directe amb el poder. Tothom se coneix i la gent està molt entremesclada i manté unes relacions familiars molt pròpies. Quant a l'aspecte històric, hi ha molta documentació a l'Arxiu Municipal.

-La convivència és cordial?

-Al principi hi havia curiositat: què hi feia una nina estrangera tota sola? Després, tot i entenent que era una qüestió de feina, em trob totalment integrada. La gent m'ajuda molt. Tal vegada aquesta relació afectiva treu objectivitat al treball fet amb metodologia científica.

-Parles molt bé; com ho has fet?

-No és possible aprendre mallorquí a Londres encara que hi vaig fer un curs de gramàtica catalana. Després a Mallorca vaig fer el curs de català a la Porciúncula i a Pina la gent ha tengut molta paciència i m'ha ensenyat molt. Al principi me volien xerrar en castellà i jo l'entenia molt manco que el mallorquí. A Palma vaig tenir problemes burocràtics ja que funcionaris de l'Ajuntament de Palma volien que els parlés en castellà forçat i no et moguis i jo no en sabia.

-I el tractament?

-Això és una cosa curiosa. No trobava casa per llogar perquè la gent se pensava que, en ser anglesa, havia de viure amb totes les comoditats que a una persona d'aquí li podien mancar. Tal vegada això de ser professora marcava, també, distanciament; la gent jove m'ha ajudat molt.

-T'agrada Mallorca?

-Sí.

-I el caràcter dels mallorquins?

-El caràcter del mallorquí és complex. Per a una mentalitat com la meua, s'hi observen moltes contradiccions.

Segueix a la plana anterior